

Novi Pritisak Na Beograd

Author: [IWPR Balkans](#)

Nove haske optuznice mogle bi ozbiljno uzdrmati položaj premijera Srbije, Zorana Djindjica.

Medeni mesec između Vlade srpskog premijera Zorana Djindjica i Haskog tribunala, koji je trajao od kada je Slobodan Milosevic izrucen Hagu, prekinut je 8. oktobra.

Tog dana je Hag podigao novu optuznicu protiv Slobodana Milosevica, ovog puta za ratne zlocine u Hrvatskoj.

Nije se, medjutim, Beograd uzbudio zbog optuznice Milosevicu, vec zbog toga sto je Hag tada najavio istragu protiv 12 bivskih srpskih politickih, vojnih i policijskih funkcionera povodom njihove navodne umesanosti u zlocine pocinjene u Hrvatskoj, zajedno sa Milosevicem.

Nove istrage vodice, verovatno, ka novim optuznicama, a Beograd jos nije isporucio ni 15 ranije optuzenih, cije je optuznice dobio jos u martu. Mnogi smatraju da su ove istrage vrsta pritiska na Djindjica da sto pocne sa isporukama optuzenih.

Pre ovih dogadjaja, Djindjic se nadao da ce, posto jednom isporuci 15 optuzenih, sa cime se saglasio, dobiti saglasnost od Haga da svaki naredni slucaj ratnih zlocina bude vodjen u samoj Srbiji. To je bio koncept za koji je pripremao javno mnjenje koje ga je posle izrucivanja Milosevica optuzivalo za nacionalnu izdaju.

Pored toga, na novoj listi za istragu, nalaze se i neki ljudi koji su pomogli Djindjicu da obori Milosevica 5. oktobra proslave godine.

Sve to stavlja Djindjica u veoma tesku poziciju u Srbiji, gde vodi bitku za primat sa Vojislavom Kostunicom, predsednikom SR Jugoslavije, i samo je pitanje koliko ce jos opstati vladajuca koalicija DOS.

Kako saznajemo od izvora bliskih vladinim krugovima, strategija Vlade u ovim novim odnosima sa Hagom, jos nije osmišljena. Prema nepotvrđenim informacijama, Djindjic ocekuje tuzioca Karlu del Ponte u Beogradu 22. oktobra i nada se da ce tada uspeti da je pridobije za svoj plan - da se odustane od nekih buducih optuznica, ako se odmah isporuci 15 starih.

Iako se na listi onih za koje Hag smatra da su saradjivali sa Milosevicem oko zlocina u Hrvatskoj, naslo 15 imena, Florans Hartman je izjavila da ce se protiv 12 voditi istraga.

Istraga se nece voditi protiv Milana Martica, nekadasnjeg lidera Srba u Hrvatskoj koji je vec optuzen, te protiv ranije takodje optuzenog Zeljka Raznatovica Arkana i Radovana Stojicica Badze, jer su mrtvi.

Kao ucesnici u "zlocinackom poduhvatu" nabrojani su politicari: Borisav Jovic, Branko Kostic, Milan Babic, Goran Hadzic, Vojislav Seselj i Momir Bulatovic.

Osim njih, tu su i generali nekadasnje Jugoslovenske narodne armije, JNA, Veljko Kadijevic, Blagoje Adzic, Tomislav Simovic i Aleksandar Vasiljevic.

Cinjenica je da je od njih 12-orice protiv kojih se vodi istraga, vecina odavno ostala bez politicke tezine i uticaja, osim dvojice koji su veoma vazni za novu srpsku vlast, Jovice Stanisica i Franka Simatovica, jer su pomogli u obaranju Milosevica.

Jovica Stanisic, bio je na celu tajne policije od 1991. do 1998. godine, kada ga je Milosevic smenio, ali je zadrzao deo svog snaznog uticaja u drzavnoj bezbednosti. Mnogi u danasnjoj vlasti tvrde da je Stanisic odigrao veoma vaznu ulogu u zbacivanju Milosevica proslog oktobra, kada je svoje veze u policiji stavio na uslugu Milosevicevim protivnicima.

Zbog njegove uloge i uticaja bilo mu je ponudjeno da se u januaru vrati na mesto sefa tajne policije. On je to odbio.

Pedesetogodisnji Stanisic, koji o Milosevicevoj ulozi u ratu zna verovatno vise nego iko drugi, jos uvek cuva tajne iz prve polovine 90-ih ziveci veoma povuceno na imanju u okolini Panceva, gradica u blizini Beograda.

Iako nije tako visoko kotiran, slican status ima i Simatovic, osnivac i prvi komandant "Crvenih beretki", specijalne jedinice drzavne bezbednosti koja se istakla u svim ratovima protekle decenije.

Iako 1996. mesto komandanta predaje Miloradu Ulemeku Legiji, Simatovic zadrzava deo uticaja nad tom jedinicom. "Crvene beretke" su, po mnogima, odigrale presudnu ulogu u zbacivanju Milosevica, kada su se njeni pripadnici, po dogovoru sa Djindjicem, 5. oktobra stavili na stranu tadašnje opozicije.

Djindjic, koji je u januaru beogradskom nedeljniku NIN izjavio da nikada ne bi mogao da Hagu izruci ljude iz policije koji su mu pomogli protiv Milosevica, nasao bi se na mucu, i veliko je pitanje da li bi mogao da zadrzi uticaj u policiji kada bi morao da izruci dvojicu najuticajnijih srpskih policajaca u prosloj deceniji.

Zato u srpskoj vladi veruju da je novi spisak dvanaestorice ucenjivacki adut Karle del Ponte, glavnog tuzioca Tribunala uoci njenog dolaska u Beograd 22. oktobra.

Mogucnost podizanja optuznice protiv Stanisica i Simatovica mogla bi da natera Djindjica da ubrza ta izrucenja, veruje se u vladi.

Zanimljivo je da niko u vlasti ne zeli javno da komentarisu publikovani spisak. Mnogo su spremniji za komentar oni koji su se na spisku nasli.

Branko Kostic, clan Predsednistva bivse Jugoslavije iz Crne Gore izjavio u sreu za "Blic": "Potpuno sam miran i ciste savesti i bez ikakvih uzbudjenja primam sve te informacije". On je dodao da je spreman da izađe pred svaki sud, iako bi se, kaze, radije pojavio pred sudom u Crnoj Gori ili Srbiji.

Lider srpskih ultranacionalista Vojislav Seselj je u svom arogantnom stilu rekao da ce putovati u Hag "cim dobije vizu". "Mene ova banda iz Haskog tribunala nicim ne moze uplasiti. Ja nikada nisam bio ratni zlocinac, a ono sto mi pripisuju nisu ratni zlocini vec ono zbog cega sam inace ponosan", rekao je u cetvrtak na konferenciji za stampu.

Beogradski ekspert za medjunarodno pravo Vojin Dimitrijevic rekao je u utorak beogradskoj agenciji Beta da termin koji je Hag upotrebio "zajednicki zlocinacki poduhvat" na engleskom jeziku "nema nikakvo pravno-tehnicko znacenje".

"Ja tu vidim vise jedan psiholoski pritisak da se oni mozda opomenu ili da se medju njima nadje neko ko ce biti voljan da svedoci ili da otkloni od sebe sumnje", rekao je Dimitrijevic.

Zeljko Cvijanovic je novinar beogradskog nedeljnika "Blic News".

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/novi-pritisak-na-beograd>